

Tajné učenie
 Diel prvý:
 Vývoj vesmíru
 Kapitola 16
 Cyklická evolúcia
 a karma (odplata)
 Je to duchovná evolúcia
 vnútorného,
 nesmrteľného človeka, ktorá
 utvára základné obydlie
 v tajných vedách.
 Aby si čo i len vzdialene
 uvedomil taký proces,
 študent musí veriť
 v JEDEN univerzálny život,
 nezávislý na hmote
 (alebo na tom, čo veda
 považuje za hmotu);
 a v individuálne inteligencie,
 ktoré oživujú
 rôzne prejavy
 tohto Princípu.
 Ten JEDINÝ ŽIVOT
 je úzko spojený so zákonom,
 ktorý ovláda
 Svet Bytia – Karma.
 Z vonkajšieho hľadiska
 je to jednoducho a doslova
 „akcia“ alebo skôr
 „efekt vytvárajúca príčina“.
 Ezotericky to je celkom
 odlišná vec
 v jej ďalekosiahlych
 morálnych následkoch.
 Je to neomylný
 Zákon odplaty.
 Teologická definícia
 osobného božstva
 môže dať predstavu
 tohto neosobného,
 avšak večne prítomného
 a aktívneho Princípu.
 Nemožno ho nazývať
 ani Prozreteľnosťou.
 Bolo ukázané, že pri
 prvom zachvení obrodeneho
 života, Svabhavat,
 „nestále žiarenie
 Nemennej Temnoty

nevedomej vo Večnosti“,
 prechádza pri každom
 novom znovuzrození Kozmu,
 z neaktívneho stavu
 do stavu intenzívnej aktivity;
 ktorý rozlišuje
 a potom začína svoje dielo
 prostredníctvom
 toho rozlišovania.
 Toto dielo je Karma
 (odplata).
 Tie cykly tú tiež
 nápomocné účinkom
 vytvoreným touto aktivitou.
 „Z jedného Kozmického
 atómu sa stáva sedem atómov
 v rovine hmoty
 a každý je transformovaný
 na centrum energie;
 z toho istého atómu
 sa stáva sedem lúčov
 v rovine ducha
 a sedem tvorivých síl
 prírody, vyžarujúcich
 z počiatkovej podstaty...
 idú, jeden pravou
 iný ľavou stranou,
 oddelené až do konca
 Kalpy (Veku)
 a predsa v blízkom objatí.
 Čo ich zjednocuje?
 Karma (odplata).“
 Atómy vyžarované
 z Centrálného Bodu
 vyžarujú ďalej
 nové centrá energie, ktoré,
 pod potenciálnym dychom
 Fohat
 (dynamickej energie
 kozmickej predstavivosti),
 začínajú svoje dielo
 zvnútra von
 a znásobujú
 iné menšie centrá.
 Tieto, v priebehu
 evolúcie a involúcie
 utvárajú ďalej
 počiatky alebo rozvojové
 príčiny nových následkov,
 zo svetov

a „ľudí - nesúcich“ zemegúl,
 dole k rodom,
 druhom a triedam
 všetkých siedmich
 kráľovstiev (z ktorých
 my poznáme iba štyri).
 Pretože „požehnaní
 pracovníci prijali
 Thyan-kam
 (silu alebo poznanie
 riadenia impulzov
 kozmickej energie
 správnym smerom),
 vo večnosti“
 (Kniha „Aforizmy
 Tson-ka-pa „).
 „Thyan-kam“
 je sila alebo poznanie
 riadenia impulzov
 kozmickej energie
 správnym smerom.
 Pravý budhista
 neuznávajúci
 žiadneho „osobného boha“
 ani žiadneho „Otca“
 a „Stvoriteľa Neba a Zeme“,
 stále verí
 v absolútne vedomie,
 „Adi-Budhi“;
 a budhistický filozof vie,
 že existujú
 Planetárni duchovia,
 „Dhyan Chohans“.
 Ale hoci pripúšťa
 „duchovné životy“, avšak,
 keďže sú prechodné
 vo večnosti, aj keď
 podľa jeho filozofie sú to
 „mája dňa“
 ilúzia „dňa Brahma“
 krátka manvantara
 (aktívne obdobie vesmíru)
 trvajúce 4 320 000 000 rokov
 „Yin-Sin“ nie je
 pre špekulácie ľudí,
 pretože Pán Budha
 silno zakázal
 každé také pátranie.
 Ak Dhyan Chohans
 (planetárni duchovia)

a všetky neviditeľné Bytosti
– Sedem centier
a ich priame Emanácie,
menšie centrá Energie –
sú priamym odrazom
JEDINÉHO Svetla,
avšak mne sú ďaleko
vzdialené od týchto,
pretože celý viditeľný
Kozmos pozostáva zo
„samo-vytvorených bytostí,
stvorenií Karmy.“
Takto považujú
osobného Boha
„iba za gigantický tieň
vrhnutý na prázdny priestor
predstavivosti
nevedomých ľudí“,
oni učia, že iba „dve veci
sú (objektívne) večné,
menovite
Akáša (éter) a
Nirvána (večná blaženosť)“;
a že tieto sú v skutočnosti
JEDNÝM a iba
májou, keď sú rozdelené.
„Všetko vzišlo z Akáše
(alebo Svabhava na našej
Zemi) v podriadenosti
zákonu pohybu
v nej obsiahnutom,
a po istej existencii
sa pominulo.
Nič nikdy
nevzišlo z ničoho.“
(budhistický katechizmus)
Ak Védantický Brahman
sekty Adwaita,
keby sa ho spýtali,
či verí v existenciu Boha,
zrejme vždy odpovie,
ako odpovedali Jacolliotovi
– „ja sám som ‘Boh’“;
tak budhista
by sa jednoducho zasmial
a odpovedal: „Nie je žiaden
Boh, žiadne Stvorenie.“
A predsa základná filozofia
oboch, sekty Adwaita
i budhistických učencov,

je rovnaké a obe majú
rovnakú úctu
k životu zvierat,
pretože obe veria,
že každé stvorenie na Zemi,
akokoľvek malé
a ponížené,
„je nesmrteľnou časťou
nesmrteľnej hmoty“ –
pretože slovo hmota má
pre nich celkom iný význam,
než má u kresťanov
alebo materialistov –
a že každé stvorenie
je podlieha
Karme (odplate).
Odpoveď Brahmana
je taká, ktorá by
samu seba odporúčala
každému dávnemu filozofovi,
kabalistovi
a gnostikovi skorých dní.
Obsahuje samotného ducha
delfských
a kabalistických príkazaní,
pretože ezoterická filozofia
vyriešila už pred vekmi
problém toho, čo človek
bol, je a bude;
o pôvode človeka, životnom
cykle – nekonečnom
vo svojom trvaní postupných
prevtelení či znovuzrodení –
a nakoniec jeho
ponorenie sa do zdroja,
z ktorého vzišiel.
Ale nie je to fyzická veda,
ktorú môžeme požiadať,
aby nám vysvetlila človeka,
ako hádanku minulosti
alebo budúcnosti;
pretože žiaden filozof
nie je schopný povedať nám
ani len to, čo človek je,
ako je známy
vo fyziológii
a psychologii.
V pochybnostiach, či človek
bol „boh alebo zviera“,
je teraz spojený

s tým druhým
a odvodený od zvierat'a.
Niet pochyb, že starosti
s analyzovaním
a kategorizovaním ľudskej
bytosti ako pozemského
zvierat'a, možno ponechať
Vede, na ktorú okultisti –
zo všetkých ľudí –
nazerajú s úctou a rešpektom.
Oni uznávajú
jej základ
a skvelú prácu,
ktorú odvieďla, pokrok
dosiahnutý vo fyziológii
a dokonca – do istej miery –
v biológii.
Ale ľudské vnútro, duchovná,
psychická a dokonca morálna
podstata nemôže byť
ponechaná vratkosti
zakoreneného materializmu;
pretože ani vyššia
psychologická filozofia
západu nie je schopná,
vo svojej súčasnej neúplnosti
a náchylnosti ku nápadnému
agnosticizmu,
vystihnúť vnútro;
obzvlášť v jeho
vyšších schopnostiach
a vnemoch
a takých stavoch vedomia,
ktorým urobili rázny koniec
také authority ako Mill
hovoriac: „Potiaľ
a nie ďalej pôjdeš.“
Žiaden okultista by
nepopieral, že človek –
o nič nemej než slon
či mikrób,
krokodíl či jašterica,
steblo trávy či kryštál –
vo svojej fyzickej forme,
je jednoduchým produktom
evolučných síl prírody
prostredníctvom
nespočetných sérií
premien; ale on
postaví tú vec odlišne.

Aby bolo pôsobenie
Karmy (odplaty)
v periodických obnovách
Vesmíru viac očividné
a zrozumiteľné
pre študenta,
keď dôjde k pôvodu
a vývine človeka,
musí teraz s nami preskúmať
ezoterický vzťah
karmických cyklov
k Univerzálnej etike
Otázkou je,
majú tie tajomné
úseky času hinduistami
nazývané Jugy alebo Kalpy,
a Grékmi „cyklus“, kruh
alebo okruh,
majú nejaký vzťah alebo
nejaké priame prepojenie
s ľudským životom?
Aj exoterická filozofia
vysvetľuje, že tieto
večné cykly času
sú vždy inteligentne
v Priestore a Večnosti.
Existujú
„Cykly hmoty“
a „Cykly duchovného
vývoja“.
Rasové, národné
a individuálne cykly.
Nedovolí nám
ezoterická úvaha
stále hlbšie pochopenie,
ako to funguje?
Táto myšlienka
je krásne vyjadrená
v jednej múdrej
vedeckej práci:
„Možnosť pozdvihnutia
chápania systému
koordinácie
tak ďalekosiahlo
v čase a priestore
ľudskými pozorovaniami,
je okolnosť,
ktorá signalizuje
silu človeka
prekročiť

obmedzenia premenlivej
a nekonzistentnej hmoty
a presadiť svoju nadradenosť
na všetkými nestálymi
a kaziacimi sa formami bytia.
Existuje systém
v následnosti udalostí
a vo vzťahu
vzájomne existujúcich vecí,
ktorý myseľ človeka
uchopí
a pomocou toho ako stopy,
beží tam a späť
cez éry
materiálnej histórie,
ktorú ľudská skúsenosť
nemôže nikdy dosvedčiť.
Udalosti kľúčia
a roztvárajú sa.
Majú minulosť,
ktorá je prepojená
s ich prítomnosťou
a my cítime celkom
vyrovnanú istotu,
že budúcnosť je ustanovená,
a bude podobne
prepojená
s prítomnosťou a minulosťou.
Táto kontinuita
a jednota histórie
sa opakujú
pred našimi očami
vo všetkých mysliteľných
érach vývoja.
Javy
nám dávajú základy
pre zovšeobecnenie
dvoch zákonov,
ktoré sú skutočne princípmi
vedeckého veštenia,
s ktorým ako jediným
ľudská myseľ preniká
zapečatenými záznamami
minulosti
a neotvorenými stránkami
budúcnosti.
Prvý z nich
je zákon evolúcie
alebo sformulované pre náš
účel ako zákon

súvzťažnej postupnosti
alebo organizovanej histórie
v jednotlivcovi, ilustrovaný
v meniacich sa fázach
každého jednotlivého zrenia
systému výsledkov.
Tieto myšlienky
povolávajú do našej
okamžitej prítomnosti
bezhraničnú minulosť
a bezhraničnú budúcnosť
materiálnej histórie.
Zdá sa, že takmer otvárajú
vyhliadky cez nekonečno
a že obdarúvajú
ľudský intelekt
existenciou a videním
oslobodeným od obmedzení
času a priestoru
a konečnej príčinnosti
a pozdvihujú ho smerom
k majestátnemu chápaniu
Najvyššej Inteligencie,
ktorej bydliskom je
Večnosť.“